

Αριθμός 4488

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
μέχρι 2007****(Νόμοι 30(I) του 2001, 122(I) του 2001, 139(I) του 2002, 10(I) του 2003,
80(I) του 2003, 144(I) του 2004, 117(I) του 2005 και 9(I) του 2007)****Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10**

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2007, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Καταβολής Χορηγημάτων για Συμμετοχή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Διεύθυνσης (MIM)

1. Διαδικασία:

Στις 19 Ιουνίου 2007 κοινοποιήθηκε από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο νέου Μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Καταβολής Χορηγημάτων για Συμμετοχή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Διεύθυνσης (MIM)» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος Μέτρου:**(α) Αρμόδια Αρχή**

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου.

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Ο κύριος στόχος στο πλαίσιο του παρόντος Μέτρου είναι η ανάπτυξη της διευθυντικής στελέχωσης των επιχειρήσεων μέσω του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διεύθυνση Επιχειρήσεων που οργανώνει και εφαρμόζει το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης (MIM), το οποίο αποτελεί το διεθνές σκέλος του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου. Σκοπός της ενίσχυσης είναι η παροχή κινήτρων σε εργοδότες για να στελεχώσουν διευθυντικές θέσεις με την πρόσληψη και κατάρτιση νέων πτυχιούχων ή με την ανάπτυξη ήδη εργοδοτούμενων (όπως η έννοια εργοδοτούμενος ορίζεται στο Νόμο της Αρχής) πτυχιούχων. Το Μέτρο καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για τις πλείστες λειτουργίες των επιχειρήσεων/οργανισμών σε θέσεις όπου απαιτείται η εργοδότηση πτυχιούχων.

Η βοήθεια και ενίσχυση που παρέχεται μέσω της ανάπτυξης των στελεχών τους συμβάλλει γενικότερα στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων/οργανισμών μέσα από την αναβάθμιση της οργάνωσής τους, αύξηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και προσφερόμενων υπηρεσιών τους.

Το Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης περί της Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση¹ όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 της Επιτροπής, της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004² και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006 της 20ής Δεκεμβρίου 2006³, ο οποίος παρατείνει την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 μέχρι τις 30/06/2008.

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Δικαιούχοι για να επωφεληθούν από την ενίσχυση είναι εργοδότες που δραστηριοποιούνται σ' όλους τους τομείς της οικονομίας σε σχέση με την κατάρτιση εργοδοτούμενων τους (όπως η έννοια εργοδοτούμενος ορίζεται στο Νόμο της Αρχής). Εξαιρείται από την ενίσχυση η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση τα αυτοτελώς εργαζόμενα άτομα για συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης στο πλαίσιο του Μέτρου.

Σημειώνεται ότι ο εργοδότης πρέπει να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή κοινοπραξία φυσικών ή/και νομικών προσώπων. Διευκρινίζεται επίσης ότι ο εργοδότης δυνατό να αποτελεί επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ή άλλο οργανισμό που δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Οι εργοδότες θα πρέπει να καταβάλλουν το καθορισμένο τέλος στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για τους εργοδοτούμενους τους για τους οποίους αιτούνται επιχορήγησης, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

(δ) Κριτήρια

Τα προγράμματα που υλοποιούνται μέσω του Μέτρου αποτελούνται από δύο μέρη:

- Το ιδρυματικό μέρος, το οποίο εφαρμόζεται στο ΜΙΜ και διαρκεί ένα ακαδημαϊκό έτος (11 μήνες). Το μέρος αυτό αποτελείται από σειρά διαλέξεων και εργαστηρίων συνολικής διάρκειας 36 εβδομάδων, τα οποία κατανέμονται σε τρία τρίμηνα, καθένα από τα οποία έχει διάρκεια 12 εβδομάδων. Η παρακολούθηση του ιδρυματικού μέρους γίνεται 3 ημέρες την εβδομάδα (18 ώρες την εβδομάδα).
- Το ενδοεπιχειρησιακό μέρος, το οποίο εφαρμόζεται στην επιχείρηση/οργανισμό παράλληλα με το ιδρυματικό μέρος. Κατά τη διάρκεια του ενδοεπιχειρησιακού μέρους, οι συμμετέχοντες είναι υπόχρεοι να βρίσκονται για άλλες 2 ημέρες την εβδομάδα στην επιχείρηση/οργανισμό που τους εργοδοτεί για πρακτική κατάρτιση. Με την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, οι καταρτιζόμενοι έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν σε βάθος τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά και τις

¹ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 10 της 13/01/2001, σ. 20.

² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 63 της 28/02/2004, σ. 20.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 368 της 23/12/2006, σ. 85.

συνθήκες που επικρατούν στην επιχείρηση/οργανισμό στην οποία πρόκειται να αναλάβουν καθήκοντα ως στελέχη.

Η κατάβολή του χορηγήματος σε σχέση με κάθε πρόγραμμα που εμπίπτει στο Μέτρο θα γίνεται σύμφωνα με προκαθορισμένη διαδικασία που διαλαμβάνει τρία στάδια, των οποίων οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια ορίζονται στο Μέτρο, και τα οποία είναι τα εξής:

- (i) υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο εργοδότη και λήψη απόφασης για έγκρισή της,
- (ii) την επιτυχή ολοκλήρωση κάθε τριμήνου και
- (iii) την υποβολή αίτησης από τον εργοδότη μετά τη λήξη κάθε τριμήνου για καταβολή του χορηγήματος.

Αίτηση για συμμετοχή στο Μέτρο μπορεί να υποβληθεί από την κάθε επιχείρηση/οργανισμό που επιθυμεί να συμμετάσχει με εργοδοτούμενό της στο πρόγραμμα του ΜΙΜ. Η Αρχή αξιολογεί την αίτηση για συμμετοχή στο Μέτρο στη βάση των στοιχείων που υποβάλλονται από την επιχείρηση/οργανισμό και, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, δίδει έγκριση της συμμετοχής στο Μέτρο.

Το δεύτερο στάδιο διαλαμβάνει την υλοποίηση του προγράμματος τόσο με την ιδρυματική κατάρτιση του πτυχιούχου στο ΜΙΜ, σύμφωνα με το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού προγράμματος, όσο και την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση με βάση συμφωνημένο πρόγραμμα κατάρτισης και εργασίας, υπό την καθοδήγηση υπεύθυνου στελέχους της επιχείρησης/οργανισμού και την εποπτεία του ΜΙΜ. Στο τέλος κάθε τριμήνου, οι καταρτιζόμενοι παρακάθονται σε εξετάσεις στο ΜΙΜ, στις οποίες θα πρέπει να επιτύχουν για να είναι δυνατή η συνέχιση της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα. Μετά από καθορισμένη διάρκεια δοκιμαστικής περιόδου, ο εργοδότης υπογράφει μαζί με τον καταρτιζόμενο συμφωνία, που καθορίζει τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τη συμμετοχή τους στο Μέτρο. Το τρίτο στάδιο αφορά την καταβολή χορηγήματος, η οποία γίνεται σταδιακά (σε δόσεις) με τη λήξη κάθε τριμήνου.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ την 01/09/2007 και θα λήξει στις 30/06/2008. Μέχρι την ημερομηνία λήξης του η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση όλων των αιτήσεων και να εγκρίνει όλους τους δικαιούχους του κοινοποιηθέντος Μέτρου. Διευκρινίζεται ότι προγράμματα τα οποία θα εγκριθούν μέχρι τις 30/06/2008 θα είναι δυνατό να υλοποιηθούν μετά την ημερομηνία αυτή.

(ς) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου είναι:

- (i) τα διδάκτρα που καταβάλλει η επιχείρηση/οργανισμός στο ΜΙΜ,
- (ii) κόστος προσωπικού εκπαιδευτών,
- (iii) τρέχουσες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων και δαπανών για υλικά κατάρτισης,

- (iv) κόστος προσωπικού των συμμετεχόντων μέχρι του ποσού του συνολικού επιλέξιμου κόστους που αναφέρεται στα σημεία (i) ως (iii) πιο πάνω. Στον υπολογισμό του κόστους προσωπικού λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ώρες κατάρτισης από τον εργάσιμο χρόνο, αφού αφαιρεθούν οι παραγωγικές ώρες. Σημειώνεται ότι τυχόν ΦΠΑ που περιλαμβάνεται στις πιο πάνω δαπάνες δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Οι ακαθάριστες εντάσεις της ενίσχυσης έχουν ως εξής:

- 50% για μεγάλες επιχειρήσεις και
- 70% για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Αιτήσεις που θα λαμβάνονται στο πλαίσιο του Μέτρου από δικαιούχους που δε συνιστούν επιχειρήσεις θα εντάσσονται στο Μέτρο (τήρουμένων όλων των προνοιών του) και θα παραχωρείται επιχορήγηση ύψους 70%, χωρίς να διενεργείται οποιοσδήποτε έλεγχος για το μέγεθός τους.

Η Αρμόδια Αρχή μπορεί να προκαθορίζει ανώτατα ποσά επιχορήγησης, νοούμενου ότι αυτά δεν υπερβαίνουν τις επιτρεπτές ακαθάριστες εντάσεις ενίσχυσης, τα οποία θα ισχύουν χωρίς διάκριση για όλους τους δικαιούχους για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, η οποία θα προκαθορίζεται. Τα ανώτατα αυτά ποσά θα δημοσιοποιούνται εκ των προτέρων.

Η Αρχή θα απορρίπτει αιτήσεις για κατάρτιση που δεν εμπίπτουν στον ορισμό της «γενικής επαγγελματικής κατάρτισης».

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Η προβλεπόμενη δαπάνη για το 2007 είναι £20.000.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν παρέχει δυνατότητα σώρευσης του ίδιου επιλέξιμου κόστους με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση που παρέχει η Αρχή, βάσει άλλων Σχεδίων που λειτουργεί. Επίσης, δεν παρέχεται δυνατότητα σώρευσης για οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή.

(θ) Νομική βάση

Οι περί Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού Νόμοι του 1999 και 2007 (Νόμος 125(I) του 1999, άρθρο 21 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το Ν. 21/2007).

3. Αξιολόγηση:

- (α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή»)

δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98⁴. Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

(β) Τα ακόλουθα μέρη του κοινοποιηθέντος Μέτρου δε συνιστούν κρατική ενίσχυση:

(i) όταν δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εργοδότης ο οποίος δε συνιστά επιχείρηση. Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο για τις κρατικές ενισχύσεις, «επιχείρηση» είναι κάθε φορέας ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς και από τον τρόπο χρηματοδότησής του⁵. Με τη σειρά της η «οικονομική δραστηριότητα» είναι η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά⁶. Η Αρχή είναι υπεύθυνη να εξετάζει κατά πόσο ο δικαιούχος δε συνιστά μεν επιχείρηση αλλά αιτείται επιδότηση που σχετίζεται άμεσα με την ανάπτυξη συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων και επομένως θα θεωρείται, για τις δραστηριότητες αυτές, ως επιχείρηση.

(ii) όταν δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εργοδότης ο οποίος συνιστά μεν επιχείρηση αλλά ασκεί τέτοιες δραστηριότητες (π.χ. τοπικές δραστηριότητες) οι οποίες δε νοθεύουν τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να επηρεάζονται οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσο ένας δικαιούχος συνιστά επιχείρηση ή όχι τότε θα πρέπει να απευθύνεται στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για διευκρινίσεις.

(γ) Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

(i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση παρέχεται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που διοικείται από

⁴ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L142 της 14/05/98, σ. 1.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «ΔΕΚ») της 23^{ης} Απριλίου 1991, C 41/90, (Hofner and Elsen), Συλλογή 1991.

⁶ Απόφαση ΔΕΚ της 18^{ης} Ιουνίου 1988 στην Υπόθεση C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1998.

Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζει και παύει το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.

- (ii) η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις του Μέρους 2(γ) ανωτέρω συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις επιχειρήσεις που εργοδοτούν υπαλλήλους, εξαιρώντας έτσι τους αυτοεργοδοτούμενους, και οι οποίες έχουν κοινές ανάγκες σε συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο και πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει το κοινοποιηθέν Μέτρο.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές των άλλων χωρών, καθότι μεγάλος αριθμός δικαιούχων εμπλέκεται στην προσφορά εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών.

- (δ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση (εφεξής ο «Κανονισμός») όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 της Επιτροπής, της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, ο οποίος παρατείνει την εφαρμογή του Κανονισμού μέχρι τις 30/06/2008. Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων βάσει των διατάξεων του Κανονισμού ο οποίος εκδόθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1998, και τη διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 8 του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3(2) του Κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης προς κοινοποίηση που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ εφόσον:

- α) κάθε ενίσχυση που μπορεί να χορηγηθεί δυνάμει αυτού του καθεστώτος πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού
- β) το καθεστώς περιέχει ρητή αναφορά του Κανονισμού, μνημονεύοντας τον τίτλο του και τα στοιχεία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η αξιολόγηση του Εφόρου, η οποία ακολουθεί, εξετάζει κατά πόσο το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού, οπότε η θετική έκβαση της αξιολόγησης συνεπάγεται ικανοποίηση του άρθρου 3(2)(α).

Το κοινοποιηθέν Μέτρο περιέχει ρητή αναφορά στον Κανονισμό αλλά και στις τροποποιήσεις του και κατά συνέπεια το άρθρο 3(2)(β) ικανοποιείται.

Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση παρατίθενται στο άρθρο 4 του Κανονισμού το οποίο προβλέπει ότι, όταν χορηγούνται ενισχύσεις για την παροχή γενικής εκπαίδευσης, η έντασή τους δεν υπερβαίνει το 50 % για τις μεγάλες επιχειρήσεις και το 70% για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι ανώτατες εντάσεις ενισχύσεων στο κοινοποιηθέν Μέτρο είναι μέσα στο πλαίσιο το οποίο θέτει το άρθρο 4 του Κανονισμού.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο προνοεί ότι για σκοπούς καθορισμού της «γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης» ισχύει ο ορισμός του Κανονισμού. Συγκεκριμένα το άρθρο 2(ε) ορίζει ως «γενική επαγγελματική εκπαίδευση» την εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία η οποία δεν αφορά αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή τη μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση, αλλά του παρέχει προσόντα τα οποία είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις ή σε άλλους τομείς απασχόλησης βελτιώνοντας σημαντικά με τον τρόπο αυτό τις δυνατότητες απασχόλησής του. Όσον αφορά το χαρακτηρισμό του όρου «γενική επαγγελματική εκπαίδευση» το κοινοποιηθέν Μέτρο αναφέρεται στον ορισμό του άρθρου 2(ε) του Κανονισμού και ως εκ τούτου ταυτίζεται πλήρως με τον εν λόγω Κανονισμό.

Ο Κανονισμός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 της Επιτροπής, της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004, για να υιοθετήσει την Σύσταση 2003/361/ΕΚ, της 6^{ης} Μαΐου 2003⁷, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου για σκοπούς του κοινοποιηθέντος Μέρους, ως «πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» θα νοούνται οι επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια της εν λόγω Σύστασης.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4(7) του Κανονισμού, οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο ενίσχυσης για επαγγελματική εκπαίδευση είναι οι ακόλουθες:

- (i) κόστος προσωπικού των εκπαιδευτών·
- (ii) έξοδα μετακίνησης των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων·
- (iii) λοιπές τρέχουσες δαπάνες, όπως υλικά, προμήθειες·
- (iv) κόστος υπηρεσιών συμβούλων σε σχέση με το εκπαιδευτικό σχέδιο·
- (v) κόστος προσωπικού των συμμετεχόντων στα σχέδια επαγγελματικής εκπαίδευσης μέχρι του ποσού των συνολικών επιλέξιμων δαπανών που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i) μέχρι (iv). Λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ώρες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι συμμετείχαν στην επαγγελματική εκπαίδευση, αφού αφαιρεθούν οι παραγωγικές ώρες ή το ισοδύναμό τους.

Οι επιλέξιμες δαπάνες που καθορίζει το κοινοποιηθέν Μέτρο εμπίπτουν στις επιτρεπόμενες επιλέξιμες δαπάνες με βάση το άρθρο 4(7) του Κανονισμού.

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 124 της 20/05/2003, σ. 36.

Επιπλέον, σύμφωνα με το κοινοποιηθέν Μέτρο, δεν παρέχεται δυνατότητα σώρευσης του ίδιου επιλέξιμου κόστους με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση που παρέχει η Αρχή, βάσει άλλων Σχεδίων που λειτουργεί. Επίσης δεν παρέχεται δυνατότητα σώρευσης για οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή. Η πρόνοια αυτή κρίνεται ότι ικανοποιεί το άρθρο 6 του Κανονισμού το οποίο απαγορεύει τη σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με άλλη κοινοτική χρηματοδότηση, σε σχέση με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθοριζόμενη από τον Κανονισμό.

Περαιτέρω, ο Έφορος διαπίστωσε ότι, αφού στο κοινοποιηθέν πρόγραμμα δικαιούχοι είναι μόνο όσοι συμμετέχουν με εργοδοτούμενους τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΜΙΜ, το ΜΙΜ αποτελεί έμμεσο δικαιούχο, και γι' αυτό εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά κρατική ενίσχυση προς αυτό.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα, στο μέρος του που αφορά το ΜΙΜ ως έμμεσο δικαιούχο, κρίθηκε ότι δε συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, δεν υφίσταται ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένης επιχείρησης γιατί ο έμμεσος δικαιούχος δε συνιστά επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 του Νόμου, διότι δεν αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα.

Αρχικά εξετάστηκε το νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει την ίδρυση και λειτουργία του Ινστιτούτου. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αρ. 15.118 Απόφασή του ημερομηνίας 29.7.1976 ενέκρινε την προώθηση του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως περιφερειακού κέντρου εκπαίδευσης διευθυντικών στελεχών. Το ΜΙΜ αποτελεί το διεθνές σκέλος του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου και διοικείται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όσον αφορά τους επιδιωκόμενους σκοπούς, το ΜΙΜ αποσκοπεί στην παροχή διευθυντικής εκπαίδευσης σε αποφοίτους πανεπιστημίων, καθώς και στην οργάνωση μικρής διάρκειας επιμορφωτικών προγραμμάτων σε όλους τους τομείς της διεύθυνσης ώστε να ικανοποιούν συγκεκριμένες ανάγκες ιδιωτικών και δημόσιων οργανισμών. Επιπλέον, αναλαμβάνει τη διεξαγωγή ερευνών και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε όλους τους τομείς της διεύθυνσης.

Με βάση τα παραπάνω, ανεξάρτητα από το εάν ο ίδιος ο υπό εξέταση φορέας έχει ως σκοπό το κέρδος, θα πρέπει να θεωρηθεί ως επιχείρηση εάν προσφέρει αγαθά ή υπηρεσίες σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς. Συνεπώς το κατά πόσο το ως άνω Ινστιτούτο συνιστά επιχείρηση κρίνεται αποκλειστικά από το είδος των δραστηριοτήτων του.

Το ΜΙΜ κρίθηκε ότι, παρά την ύπαρξη διδάκτρων, δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα διότι αποτελεί μέρος του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος εκτελώντας δημόσια αποστολή διά της παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συνιστά τμήμα του Κέντρου Παραγωγικότητας, το οποίο στο σύνολό του χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Τα όποια διδάκτρα εισπράττει δεν μπορούν να

θεωρηθούν ως «αμοιβή» υπηρεσιών που προσφέρει στην αγορά, τα οποία για μία επιχείρηση αντικατοπτρίζουν το κόστος των υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου του επιχειρηματικού κέρδους. Συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνολικά το Ινστιτούτο κατά την επιτέλεση του έργου του θα «προσφέρει υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά» ανταγωνιζόμενο επιχειρήσεις που λειτουργούν με σκοπό το κέρδος. Κρίνεται, συνεπώς, ότι το Ινστιτούτο δεν ασκεί οικονομικές δραστηριότητες έτσι ώστε να χαρακτηριστεί ως επιχείρηση και να υπόκειται στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

Τα πιο πάνω ακολουθούν την προσέγγιση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το οποίο στις υποθέσεις Humbel⁸ και Wirth⁹ έκρινε ότι τα μαθήματα που διδάσκονται στο πλαίσιο του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «υπηρεσίες» με βάση τη Συνθήκη ΕΚ, τα δε δίδακτρα που ενίοτε εισπράττονται από κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, συνεισφέροντας σε ορισμένο βαθμό στις δαπάνες λειτουργίας του συστήματος, δεν επηρεάζουν αυτό το συμπέρασμα, αφού το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα χρηματοδοτείται κατά βάση από τον κρατικό προϋπολογισμό. Όπως τονίζεται στη νομολογία του ΔΕΚ, «υπηρεσίες» αποτελούν τα μαθήματα που διδάσκονται σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που σκοπούν στην προσπόριση εμπορικού κέρδους και χρηματοδοτούνται κυρίως από ιδιώτες, ιδίως δε από τις αμοιβές που ζητούνται από τους σπουδαστές ή τους γονείς. Στην προκειμένη μάλιστα περίπτωση το εν λόγω σχέδιο ενισχύσεων που καλύπτει και σημαντικό μέρος των διδάκτρων είναι μία πρόσθετη χρηματοδότηση του ΜΙΜ από κρατικούς πόρους με τη διαφορά ότι πραγματοποιείται μέσω των διδασκομένων και όχι άμεσα. Με άλλα λόγια θα μπορούσε το ποσό των επιδοτήσεων που προβλέπεται στο σχέδιο να καταβάλλεται απευθείας στο ΜΙΜ και οι εργοδότες να καταβάλλουν λιγότερα δίδακτρα.

Σημειώνεται ότι, ακόμα και αν οι δραστηριότητες του ΜΙΜ αποτελούσαν «υπηρεσίες» και ήταν στο σύνολό τους οικονομικές, λόγω του περιορισμένου αριθμού των προγραμμάτων που προσφέρει το Ινστιτούτο και του μικρού αριθμού των φοιτητών που δέχεται για κάθε πρόγραμμα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν τίθεται ζήτημα νόθευσης των ενδοκοινοτικών συναλλαγών και ότι η ενίσχυση από το κράτος δεν είναι ικανή να τις επηρεάσει.

Συγκεκριμένα το ΜΙΜ προσφέρει ένα μονοετές μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Διεύθυνση Επιχειρήσεων (Post-Graduate Management Diploma Program) το οποίο διδάσκεται στα αγγλικά και ένα διετές βραδινό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Διεύθυνση Επιχειρήσεων και στη Δημόσια Διοίκηση το οποίο διδάσκεται στα ελληνικά. Το αγγλικό πρόγραμμα δέχεται κατά μέσο όρο 15-20 φοιτητές ετησίως ενώ το ελληνικό γύρω στους 60. Επομένως, σε κάθε περίπτωση θα μπορούσε να ειπωθεί με ασφάλεια ότι οι δραστηριότητες που ασκεί το ΜΙΜ είναι τοπικού χαρακτήρα καθώς, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι ικανό να προσελκύσει έναν αξιοσημείωτο αριθμό ξένων φοιτητών έτσι ώστε να επηρεαστούν οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές ως εκ τούτου δεν ικανοποιούνται όλες οι προϋποθέσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

⁸ Απόφαση ΔΕΚ της 27^{ης} Σεπτεμβρίου Υπόθεση C-263/86, Συλλογή της Νομολογίας 1988 σ. 05365.

⁹ Απόφαση ΔΕΚ της 7^{ης} Δεκεμβρίου 1993 Υπόθεση C-109/92, Συλλογή της Νομολογίας 1993 σ. I-06447.

Με βάση το Νόμο και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 της Επιτροπής της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2004 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, ο οποίος παρατείνει την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 μέχρι τις 30/06/2008, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Καταβολής Χορηγημάτων για Συμμετοχή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Διεύθυνσης (MIM)» κατά το μέρος το οποίο αφορά δικαιούχους οι οποίοι δε συνιστούν επιχείρηση ή δικαιούχους οι οποίοι συνιστούν μεν επιχείρηση αλλά ασκούν τέτοιες δραστηριότητες οι οποίες δε νοθεύουν τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να επηρεάζονται οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.
- B. Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Μέρους πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) 68/2001 της Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση, και εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9 Α(α) του Νόμου. Ως εκ τούτου εκδίδεται θετική απόφαση.
- Γ. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα, στο μέρος του που αφορά τον έμμεσο δικαιούχο, δηλαδή το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης, κρίθηκε ότι δε συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 2 του Νόμου για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, δεν υφίσταται ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένης επιχείρησης γιατί ο έμμεσος δικαιούχος δε συνιστά επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, διότι δεν αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα.
- Δ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

(Χρίστος Ανάγνωστου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 9 Ιουλίου 2007.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.271 (692.2.1.2.1.1.12)